

THE
CRITICAL

RESEARCH
& DESIGN

A lighthouse on a small island at sunset with a full moon in the sky.

Įtraukimo sesija su
atsakingomis
institucijomis:

apibendrinimas

Įtraukimo sesija

- ▶ Vyko 2024 m. gegužės 7 d., nuotoliu.
- ▶ Dalyvavo 18 dalyvių.
- ▶ Diskusijos metu buvo atstovautos šios institucijos: KNNPD, Aplinkos apsaugos departamentas, Klaipėdos miesto savivaldybė, VSTT, Valstybinė kultūros paveldo komisija, Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Neringos savivaldybės taryba, asociacija „Klaipėdos regionas“.
- ▶ Kiti kviešti dalyvauti atstovai iš: Valstybinės miškų urėdijos, Neringos savivaldybės, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos, Kultūros paveldo departamento.

Temos

- ▶ Kuršių nerijos valdymo plano (KNVP) tikslai ir rengimo procesas
- ▶ Įvairių institucijų veiklos sritys ir jų ryšys su Kuršių nerijos verčių bei vertingųjų savybių išsaugojimu / vietovės valdymu
- ▶ Pagrindiniai Kuršių nerijos – UNESCO pasaulio paveldo vietovės – iššūkiai, kurie turėtų būti sprendžiami KNVP

Pagrindiniai iššūkiai

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo stoka

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - bendradarbiavimas tarp skirtingų institucijų nėra skatinamas ir vyksta sudėtingai;
  - skirtingos institucijos turi savo matymą bei planus, kuriuos suderinti tarpusavyje nėra lengva (pvz., bendruosiuose planuose ir tvarkymo planuose yra atstovaujami skirtingi interesai);
  - reikėtų sukurti instituciją ar darbo grupę, kuri matytų Kuršių nerijos viziją ir užtikrintų jos vystymą. Ši institucija turėtų veikti nuolatos ir spręsti tęstinius klausimus bei reaguoti nenumatytų situacijų atveju;
  - valdymo planas turėtų numatyti, kaip veikia sistema: institucijos turi labai aiškiai suvokti savo funkcijas bei pasidalinti atsakomybėmis.

Bendradarbiavimas su Klaipėdos uostu

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - matyti bendradarbiavimo su Klaipėdos uostu stoka bei nesutampanti pozicija;
  - valdymo planas turėtų būti susitarimas tarp šių skirtingų pusių;
  - į valdymo plano rengimą reikėtų įtraukti Susisiekimo ministeriją.

Kultūros paveldo apsauga

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - yra neaiškumų dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo taikymo;
  - teisinėje sistemoje jūrinis paveldas nėra aiškiai reglamentuotas, dalis Povandeninio paveldo konvencijos funkcijų neveikia;
  - reikėtų įvertinti, kaip teisinis laukas keisis ateityje: institucijos, kurios dirba šioje srityje, turėtų kartu dirbti link bendrų tikslų siekimo.

Ryšys tarp gamtos ir kultūros paveldo

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - būtina skatinti dialogą tarp kultūros paveldo ir gamtos apsaugos institucijų atstovų, ieškant integralių sprendimų atliepiant abi sritis, ypač svarbias Kuršių nerijai.

Turizmas

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - nepaisant teikiamos naudos, turizmas daro ir neigiamą poveikį. Klausimų kelia turistų srautų valdymas, rekreacinio transporto keliamas oro, vandens ir triukšmo tarša, transporto priemonių statymo problemos, taisyklių / ženklų nepaisantys turistai.

Kompetencijų ir žinių stoka

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - dėl darbuotojų kaitos tam tikros žinios ar susitarimai nėra tinkamai perduodami ir tęsiami;
  - valdymo planas galėtų būti pagrindinis dokumentas, suvienodinantis skirtingų asmenų žinias apie Kuršių nerijos valdymą;
  - valdymo plane taip pat galėtų būti numatytos kvalifikacijos kėlimo, kompetencijų tobulinimo programos.

Pasiruošimas krizėms

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - trūksta bendro veiksmų plano, detalizuojančio įvairių institucijų atsakomybes, siekiant išsaugoti kultūros paveldą krizių (karo, stichinės nelaimės ir pan.) ar kitų nenumatytų atvejų metu;
  - valdymo planas turėtų numatyti priemonę, susijusią su krizų valdymo plano sukūrimu.

Kuršių nerijos apsauga

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - sunku užtikrinti apsaugą dėl sezoniškumo: vasarą reikia daug kontrolės, žiemą – mažai. Aplinkos apsaugos departamentas atsakingas už saugomų teritorijų kontrolę, tačiau dėl žmogiškųjų išteklių stygiaus gali vykdyti tik atvykstamuosius vizitus, kai gauna iškvietimą;
  - paprastai iškvietimai yra susiję su žalingu lankytojų elgesiu: pvz., vaikščiojimu draudžiamose vietose, plaukiojimu vandens motociklais;
  - Aplinkos apsaugos departamentas dalinasi atsakomybe su Neringos savivaldybe, kuri samdo ekologijos specialistą ir viešosios tvarkos prižiūrėtoją, tačiau situacija kebli, nes sezono metu nespėjama vykdyti priežiūros;
  - trūksta žinių apie klimato kaitą ir prisitaikymą prie jos bei konkrečias priemones, kurių reikėtų imtis šiuo klausimu.

Intensyvėjanti laivyba ir uostelių plėtra

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - reikalingas didesnis dėmesys bei aiškesnis laivybos taršos reglamentavimas, ypač jai intensyvėjant.

Duomenų prieinamumas ir naudojimas

- ▶ **Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad:**
  - Aplinkos apsaugos agentūra vykdo daug tyrimų, jų duomenys yra viešai prieinami, tačiau duomenimis daugiausia naudojasi tik Aplinkos ministerijai pavaldžios institucijos, kurioms šių duomenų reikia. Pastebima, kad kitos institucijos, kurios nebūtinai tiesiogiai vykdo susijusias veiklas, duomenimis naudojasi menkai.

